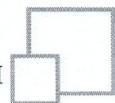

8. ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

Този речник определя термини за целите на настоящото Ръководство за потребители на ECTS.

Натрупване	Процес на събиране на кредити, присъдени за постигането на резултати от образователни компоненти или други учебни дейности.
Разпределение на кредит	Процес на отнасяне на определен брой кредити към квалификации/програми или образователни компоненти.
Оценяване	Общата система от методи (писмени, устни и практически тестове/изпити, проекти и портфолия), използвани за преценка на постигнатите учебни резултати от учещия.
Критерии за оценяване	Описания на това, което се очаква от учещия да прави с цел демонстриране на постигнатия учебен резултат.
Присъждане на кредит	Акт на официално вписване в полза на учещия на броя кредити, които са определени за компонент или квалификация. Присъждането на кредит признава, че учебните резултати на учещите са били оценени и студентът отговаря на изискванията за образователния компонент или квалификация.
Компетенции	Динамична комбинация от когнитивни и метакогнитивни умения, знание и разбиране, междуличностни, интелектуални и практически умения, етични ценности и поведение. Всички образователни програми имат за цел развитието на компетенции. Компетенциите са развивани във всички учебни единици и оценявани на различни нива на програмата. Някои компетенции са свързани с предметни области (специфични за образователна област), други са общи (общи за всеки курс от квалификационната степен). Обикновено развитието на една компетенция продължава по систематичен и цикличен начин в рамките на цялата програма.
Опрошаване	Опрошаване е термин, използван в някои национални системи в смисъл на освобождаване на студента от повторно явяване на изпит при нездадоволително представяне (или слабо) по определен компонент, ако други свързани компоненти са взети с достатъчно високи оценки.
Контактен час	Часове (обикновено с продължителност 45-60 минути), в които студентите реализират дейности, ръководени от преподаватели.
Кредит (ECTS)	Квантфицирано средство за изразяване на обема учене на базата на студентското натоварване, необходимо за постигане на очакваните резултати от учебния процес на специфично равнище.
Цикъл	Всички квалификации в Европейското пространство за висше образование са разположени в рамките на три цикъла. Една от целите, определени от Болонската декларация през 1999 е „приемане на система, базирана на два основни цикъла, до-дипломен и след-дипломен“. През 2003 година Докторското обучение беше също включено в Болонската структура и присъединено като трети цикъл.

Дескриптори за цикъл (равнище)	Общо описание на очакваните резултати за всеки от трите цикъла. Добър пример на общи дескриптори за цикъл (равнище) са така наречените Дъблински дескриптори, които са послужили като една от основите (заедно с ECTS) на Рамката на квалификациите в Европейското пространство за висше образование.
Образователен компонент	Самостоятелен и формално структуриран учебен опит (например: учебна дисциплина, модул, семинар, практически стаж)
Формално учене	Учене, което в типичния случай се организира от институция за образование или обучение, структурирано (чрез учебни цели, учебно време и подкрепа на ученето) и водещо до сертифициране. Формалното учене е преднамерено от гледна точка на учещия.
Самостоятелно учене	Учене, което е резултат от ежедневни житейски дейности, свързани с работа, семейство и свободно време. То не е структурирано (чрез учебни цели, учебно време и подкрепа на ученето) и в типичния случай не води до сертифициране. Самостоятелното учене може да е преднамерено, но в повечето случаи е не-преднамерено („инцидентно“/случайно).
Учещ	Индивид, ангажиран в учебен процес (формално, неформално или самостоятелно учене)
Ориентираност към учещия (подход или система)	Подход или система, които подкрепят такъв дизайн на учебни програми, който е фокусиран върху постиженията на учещите, съвместява приоритетите на различни учещи и е свързан с разумно учебно натоварване на студентите (например натоварване, което е изпълнимо в продължителността на учебната програма). Тази ориентираност предполага по-голямо включване на учещите в избора на съдържание, начин, скорост и място на учене.
Резултати от ученето	Описания на това, което се очаква от учещия да знае, да разбира и да е в състояние да прави след успешно завършване на учебния процес.
Дескриптор за равнище	Общи описания на типичните постижения на учещите, които са получили квалификация на определено равнище от квалификационата рамка.
Модул	Събирателен компонент от курсове в система, при която всеки такъв събирателен компонент носи един и същ брой кредити или тяхно кратно увеличение.
Неформално учене	Учене, което не е осигурено от институция за образование и обучение и обикновено не води до сертифициране. Все пак то е структурирано (чрез учебни цели, учебно време и подкрепа за ученето). Неформалното учене е преднамерено от гледна точка на учещия.
Програма (образователна)	Система от образователни компоненти, базирана на учебни резултати, които се отчитат за присъждане на определена квалификация.
Напредване	Процес, който дава възможност на учещите да преминават от един етап на квалификация към следващия и да имат достъп до образователни програми, които подготвят за квалификации на по-високо равнище от равницата, които вече са придобити.

Правила за напредване	Набор от правила, които определят условията за напредване на учащите в рамките на квалификациите или спрямо други квалификации.
Квалификация	Всяка степен, диплома или друг сертификат, издаден от компетентни власти за удостоверяване на успешно завършване на призната учебна програма.
Национална квалификационна рамка (висше образование)	Единно описание – на национално равнище или на равнище образователна система, което е международно разбираемо или чрез което всички квалификации и други образователни постижения могат да бъдат описани и свързани помежду си по съгласуван начин и което дефинира връзките между квалификациите на висшето образование.
Осигуряване на качеството	Процес или комбинация от процеси, приети на национално и институционално равнище за осигуряване на качеството на образователните програми и присъданите квалификации.
Признаване на кредити	Процес, чрез който една институция потвърждава, че постигнатите и оценени от друга институция учебни резултати задоволяват (някои или всички) изисквания на определена програма, нейн компонент или на квалификация
Признаване на неформално и самостоятелно учене	Процес, чрез който една институция потвърждава, че учебните резултати, придобити и оценени в друг контекст (неформален и самостоятелен) задоволяват (някои или всички) изисквания на определена програма, нейн компонент или на квалификация.
Студент	Учещ, включен във формална образователна програма
Трансфер	Процес на прехвърляне на кредити, присъдени в един контекст, чрез признаване в друг контекст за целите на придобиване на квалификация.
Учебно натоварване	Посочване на времето, от което студентите обикновено се нуждаят за извършване на всички учебни дейности (например лекции, семинари, проекти, практическа работа, самостоятелно учене и изпити), изисквани за постигането на очакваните учебни резултати.